

Berttelser

W.Kyrklund

December 26–27, 2008

En samling korta noveller, skrivna under sent 40-tal tidigt 50-tal. Kyrklund r ungefär samtida med Dagerman, och hans noveller pminner en hel del om dennes. Ett utskt och frfriskt sprk, men framställningen fragmentarisk och elliptisk. Kyrklund har ett naturvetenskapligt frflutet, speciellt inbom kemin. Detta mrks, speciellt i berttelsen Abel Amatus Ohmberg. Men inte bara kemiska influenser kan sknjask utan ven matematiska. Fr Kyrklund r matematik mystik och filosofi. Men skickligt skrivna som de r s frmr de inte att engagera djupare, trots elegansen, trots den torra underfundiga humorn. Man skyndar frn en novell till den andra, glad ver att ha lagt den till handlingarna. Varfr detta? Kanske Kyrklund inte r s engagerad. Det hela rr sig om experiment, form experiment, ett uttryck fr formuleringsgldje. Med flyhnt hand tckes sidorna med text, men texten frmr inte berra.

Kanske med vissa undantag. Berttelsen om mobbningsoffret Abel Amatus Ohmberg r p grnsen att bli ett undantag. Abel Amatus Ohmberg r skolljuset av alla fraktad med dock ej enfaldig. Liten och klen kan han endast genom sina intellektuella prestationer hvda sig. Detta fder ambitionen att bli ngot Stort. Spelar ingen roll vad, bara det r stort. Alla som barn s har vi vra infantila drmmar om framtida storhet. Sdana drmmar lses dock upp vid konfrontationen med den hrda verkligheten och vi lses frpn dem utan smrta och utan att ens komma ihg dem. Men med individer som Ohmberg r det annorlunda, fr dessa utgr drmmen om framtida storhet deras enda anledning tioll existens. Utan denna slugiltiga bekrftelse vad vore de? Men Ohmberg fr uppleva smleken att hans plgoande kommer p andra tankar och ger sig in p hans omrde. Medan Ohmberg arbetar hrt och viger sitt liv, all sin energi till studier, s skter den forna plgoanden dessa med vnster hand och r nd mera framstende. Som skolpojke s fick han utst hans slag och spott, men detta r fr Ohmberg s mycket mera frdmjukande. Det hela blir nrmast plgsamt att lsa. Till den som har skall vara givet. Charm, framgng och begvning. Till slut str inte heller frfattaren ut, utan lter huvuidfiguren omkomma i en sprngolycka och alla, inklusdive frfattare, lsare och i novellen frekommande personer andas ut. Det hela kunde ha blivit ngot, men som tur var blev det inget.

Annars? Miljer spelas upp. Kyrklund r brdig frn Finland och sledes erhller vid et ovanliga av svenska texter som behandlar svensksprkiga, med erfarenheter av krig. Modernt krig. Detta har vi svenska frskonats ifrn, dock inte finlandssvenskar. Detta r en skugga frfattaren frmr att kasta.

Annars? Exotiska miljer. Indien, Pakistan. Utvecklade som reseskildringar vore de utmrkta, som noveller s tar man dem inte riktigt p allvar. De frblir fantasier, fantasier som r mjliga just p gtdn av att de frlgges till exotiska miljer.

och slutligen ett frsk till en absurd pjs. Brllopet. Stundtals roligt och underfundigt. Kanske det skulle gra sig som radioteater. kanske det s redan har uppfrts.

